

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Triumph consulting, s. r. o.**, se sídlem Chelčického 967/10, Hradec Králové, zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 8. 2020, č. j. 32 A 1/2019-45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2018, č. j. KUKHK-30801/DS/2018/SR. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové ze dne 17. 9. 2018, č. j. P/2025/2016/OS1/Hej, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání dvou správních deliktů (nyní přestupků) provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v relevantním znění (dále jen „zákon o silničním provozu“). Těchto deliktů se měl žalobce dopustit tím, že porušil povinnost stanovenou v § 10 odst. 3 téhož zákona, když jako provozovatel vozidla tov. zn. Mercedes-Benz R 350,

RZ X, nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích dle zákona o silničním provozu, přičemž porušení pravidel silničního provozu neznámým řidičem uvedeného vozidla spočívala v obou případech v nerespektování dopravní značky „B 28 – Zákaz zastavení“, které bylo správním orgánem v obou případech kvalifikováno jako porušení povinnosti dle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, přičemž oba tyto skutky měly dle správního orgánu I. stupně znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona. V prvním případě bylo popsané jednání zjištěno dne 4. 5. 2016 v 19:55 hod. v zaslepené části pozemní komunikace nacházející se naproti mezeře mezi domy č. p. 1005/98 a č. p. 1006/96 na ulici Čajkovského v Hradci Králové, ve druhém případě pak dne 25. 5. 2016 v 21:04 hod. na stejném místě. Za uvedené správní delikty byla žalobci dle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu ve spojení s § 125g odst. 3 téhož zákona uložena pokuta ve výši 2 000 Kč a dále dle § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[2] Ze správního spisu vyplynulo, že správní orgán I. stupně nejprve o těchto správních deliktech rozhodl v samostatných řízeních, přičemž rozhodnutím ze dne 27. 7. 2016, č. j. MMHK/143842/2016, sp. zn. P/1450/2016/OS1/Hej, uznal žalobce vinným ze správního deliktu spáchaného dne 4. 5. 2016 (a rovněž z dalšího správního deliktu spáchaného dne 24. 3. 2016) a rozhodnutím ze dne 12. 10. 2016, č. j. MMHK/184521/2016, sp. zn. P/2025/2016/OS1/Hej, uznal žalobce vinným ze správního deliktu spáchaného dne 25. 5. 2016. Proti oběma těmito rozhodnutím podal žalobce odvolání, která žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 11. 2016, č. j. KUKHK-36496/DS/2016/GL, ve věci správního deliktu ze dne 4. 5. 2016 (a ze dne 24. 3. 2016) a rozhodnutím ze dne 4. 1. 2017, č. j. KUKHK-38595/DS/2016/SR, ve věci správního deliktu ze dne 25. 5. 2016 zamítl a obě rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Žalobce podal proti rozhodnutím žalovaného žaloby ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který tato rozhodnutí rozsudky ze dne 17. 7. 2018, č. j. 30 A 8/2017-40 a č. j. 30 A 55/2017-53, zrušil, přičemž zrušil i obě prvostupňová rozhodnutí a věci vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud dospěl k závěru, že se správní orgány dopustily nezákonné kumulace, když za tři sbíhající se správní delikty (skutky ze dne 24. 3. 2016, 4. 5. 2016 a 25. 5. 2016) stanovily samostatně dvě sankce namísto sankce jediné, u níž by bylo užito absorpční zásady. Z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů nevyplývá, že by absorpční zásada byla ve vztahu ke všem třem deliktům užita.

[3] Správní orgán I. stupně následně spojil řízení o správních deliktech ze dne 4. 5. 2016 a 25. 5. 2016 ke společnému řízení a vydal již zmíněné rozhodnutí ze dne 17. 9. 2018, č. j. P/2025/2016/OS1/Hej. Řízení o správním deliktu ze dne 24. 3. 2016 bylo zastaveno, neboť z fotodokumentace tohoto skutku pořízené po setmění nebylo možné jednoznačně určit místo spáchání deliktu.

[4] Žalobce podal proti zmíněnému rozhodnutí správního orgánu I. stupně blanketní odvolání, které žalovaný shora uvedeným rozhodnutím ze dne 13. 11. 2018, č. j. KUKHK-30801/DS/2018/SR, zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Žalovaný konstatoval, že výrok správního orgánu I. stupně je bez vad, neboť správní orgán I. stupně ve výroku dostatečně konkrétně uvedl, jakého protiprávního jednání se žalobce dopustil, přičemž opomenutí § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu

pokračování

ve výroku je výlučně formální vadou. Žalovaný rovněž shledal zcela v souladu se zákonem uloženou sankci, kterou správní orgán I. stupně dostatečně odůvodnil. Dle žalovaného nedošlo v nyní posuzované věci ani k porušení § 125h zákona o silničním provozu. K protiústavnosti § 10 odst. 3, resp. § 125f zákona o silničním provozu se vyjádřil již krajský soud v předchozím řízení i v jiné věci Ústavní soud. Žalovaný dále konstatoval, že správní orgán I. stupně učinil všechny nezbytné kroky ke zjištění pachatele správního deliktu ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu.

[5] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který ji shora uvedeným rozsudkem ze dne 13. 8. 2020, č. j. 32 A 1/2019-45, zamítl. Krajský soud neshledal důvodnou námitku, podle níž správní orgány po zrušení jejich předchozích rozhodnutí krajským soudem nejednaly v dalším řízení jako se zástupcem žalobce s advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem, který ho zastupoval právě ve zmiňovaných řízeních před krajským soudem, ale se společností ODVOZ VOZU s. r. o., která ho zastupovala v předchozích správních řízeních. Krajský soud konstatoval, že se ve správním spise nenachází, kromě plných mocí udělených žalobcem společnosti ODVOZ VOZU s. r. o. již v předchozích řízeních, žádná písemnost, z níž by bylo možné usoudit, že žalobce zmocnil ke svému zastupování ve správních řízeních advokáta Mgr. Jaroslava Topola. Spis rovněž neobsahuje výpověď či odvolání plných mocí udělených společností ODVOZ VOZU s. r. o. Krajský soud konstatoval, že písemné plné moci založené ve správním spisu vymezují rozsah zmocnění společnosti ODVOZ VOZU s. r. o. s odkazem na § 33 odst. 2 písm. b) správního řádu, tedy stanoví, že jsou uděleny pro celé řízení a též k souvisejícím úkonům. Krajský soud připomněl, že pro posouzení zániku plné moci zmocněnce účastníka správního řízení je třeba analogicky použít § 28 o. s. ř., dle jehož odstavce 2 jsou odvolání plné moci účastníkem řízení nebo její výpověď zástupcem vůči soudu (a tedy v tomto případě správnímu orgánu) účinné, jakmile mu byly účastníkem nebo zástupcem oznámeny. Dle krajského soudu nemohly správní orgány jen ze záhlaví rozsudků krajského soudu bez dalšího usuzovat, že by se zastoupení pro účely soudních řízení mělo bez dalšího vztahovat i na pokračující správní řízení. Žalobce i jeho zástupce mohli správním orgánům oznámit odvolání původní plné moci a doložit zmocnění nového zástupce, což však neučinili.

[6] Krajský soud dále konstatoval, že z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů je zřejmé, jakými úvahami se správní orgán I. stupně při stanovení výše sankce řídil a jaké skutečnosti zohlednil. K namítanému porušení zásady zákazu dvojího přičítání krajský soud konstatoval, že správní orgány nepovažovaly za přítěžující okolnost znak skutkové podstaty správního deliktu. V rozhodnutích správních orgánů sice bylo uvedeno, že při spáchání správních deliktů došlo k ohrožení zájmu na dodržování pravidel provozu na pozemních komunikacích, chráněného zákonem, současně však bylo vysvětleno, že kritériem pro stanovení výše pokuty byla výlučně závažnost správních deliktů provozovatele vozidla, přičemž správní orgány vyjmenovaly polehčující a přítěžující okolnosti, k nimž bylo při stanovení výše pokuty přihlédnuto. K okolnosti, která tvoří zákonný znak skutkové podstaty správního deliktu, správní orgány jako k okolnosti polehčující či přítěžující nepřihlédly.

[7] Krajský soud nepovažoval za důvodnou ani námitku žalobce, podle níž správní orgán I. stupně nezohlednil délku řízení ani skutečnost, že se dalších deliktů nedopustil.

Sankce byla žalobci uložena v souladu s § 125f odst. 3 a § 125g odst. 3 zákona o silničním provozu. Krajský soud dále s odkazem na § 125h odst. 2 zákona o silničním provozu konstatoval, že namítal-li žalobce, že byl výzvou správního orgánu I. stupně ze dne 13. 7. 2016 vyzván k úhradě určené částky 1 000 Kč v nezákonné výši, ačkoli předchozí výzvou ze dne 2. 6. 2016 byl vyzván k úhradě určené částky pouze ve výši 200 Kč, lze připomenout, že výzva ze dne 13. 7. 2016 se týkala v pořadí již třetího správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Ve vztahu k závažnosti porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích krajský soud odkázal na odůvodnění pokuty ve správních rozhodnutích. Není ani patrné, jakým způsobem se mělo stanovení konkrétní výše určené částky dotknout žalobce v jeho právní sféře, když na obě výzvy reagoval sdělením údajů o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání správního deliktu ve lhůtě určené k zaplacení určených částek, tj. jednoznačně neměl v úmyslu určené částky zaplatit.

[8] Ani ostatní žalobní body neshledal krajský soud důvodnými.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[9] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[10] Stěžovatel namítá, že správní orgány po předchozích soudních řízeních nejednaly se zástupcem stěžovatele, advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem, kterého v řízeních před soudem zmocnil ke svému zastupování v plném rozsahu, ale i nadále jednaly se společností ODVOZ VOZU s. r. o. jako se zástupcem stěžovatele. Stěžovatel s odkazem na § 28 odst. 3 o. s. ř. konstatoval, že žalovaný byl účastníkem předchozích soudních řízení, proto věděl o tom, že si stěžovatel zvolil nového zástupce, a měl jednat s ním, případně předat tuto informaci správnímu orgánu I. stupně. Dle stěžovatele je přístup žalovaného, který věděl, že si stěžovatel zvolil nového zástupce, a nekomunikoval s ním jen proto, že plná moc byla doručena jinému orgánu veřejné moci, který zrovna disponoval příslušným správním spisem, přepjatě formalistický.

[11] Stěžovatel dále namítá, že správní orgány postupovaly v rozporu se zásadou zákazu dvojího přičítání, neboť při ukládání pokuty přihlížely k tomu, že při spáchání správních deliktů došlo k ohrožení zájmu chráněného zákonem, tedy dodržování pravidel provozu na pozemních komunikacích, což bylo znakem skutkové podstaty správních deliktů. Stěžovatel se neztotožňuje s údajným názorem krajského soudu, že vada úvahy o sankci spočívající v nezákonném přihlížení k jedné okolnosti v neprospěch stěžovatele je zhojena tím, že k jiné okolnosti v neprospěch stěžovatele správní orgán přihlédl v souladu se zákonem. Správní orgán I. stupně přihlédl při úvaze o výši sankce k tomu, že při spáchání deliktu došlo k ohrožení zájmu chráněného zákonem, proto byla jeho úvaha nezákonná a krajský soud měl rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušit, nikoliv dovozovat, že s ohledem na ostatní přitěžující okolnosti je sankce zákonná. Úvaha, jakou sankci by správní orgán I. stupně stěžovateli uložil, pokud by nepřihlížel k dané okolnosti v jeho

pokračování

neprospěch, je spekulativní. Přitom není ani možné, aby sankce byla stejná, neboť tvrdí-li správní orgán I. stupně, že danou okolnost při ukládání sankce zohlednil, a jednalo-li se o okolnost zohledněnou v neprospěch stěžovatele, pak musela mít tato okolnost na výslednou výši pokuty negativní vliv.

[12] Dle stěžovatele navíc nebyla splněna podmínka dle § 125h odst.1 zákona o silničním provozu, neboť určená částka dle tohoto ustanovení byla stanovena v nezákonné výši. Správní orgán I. stupně totiž uložil stěžovateli výzvou tuto částku ve výši 1 000 Kč, tj. na samé horní hranici zákonného rozmezí, čímž porušil § 125h odst. 2 zákona o silničním provozu, neboť stěžovatelovo jednání bylo nezávažné, navíc za obdobné jednání byla stěžovateli v prvním případě uložena pokuta ve výši 200 Kč. Nesprávná je dle stěžovatele úvaha krajského soudu, který konstatoval, že určená částka byla takto stanovena proto, že se jednalo o stěžovatelův třetí správní delikt. Stěžovatel v rozhodnou dobu nebyl ze spáchání žádného správního deliktu uznán vinným a správní orgán I. stupně měl přihlížet pouze k závažnosti porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích, nikoliv k osobě stěžovatele či k recidivě, a to tím spíše za stavu, kdy ještě nebylo vydáno žádné rozhodnutí o správním deliktu. Stěžovatel dodal, že určené částky hradí po poradě s konkrétním řidičem, který jím provozované vozidlo řídil, proto tvrzení, že by určenou částku neuhradil, i kdyby byla v nižší, je pouhou spekulací krajského soudu.

[13] Zbývající část kasační stížnosti se pak týkala nesouhlasu stěžovatele a jeho právního zástupce se zveřejněním jejich osobních údajů na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu.

[14] Vzhledem k uvedenému stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[15] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze uvedl, že se zcela ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku krajského soudu (§ 106 odst.2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[17] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[18] Stěžovatel předně namítal, že správní orgány pochybily, když ve správním řízení následujícím po zrušení jejich rozhodnutí krajským soudem nejednaly jako s jeho

zástupcem s advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem, kterého zmocnil ke svému zastupování v plném rozsahu v souvislosti s podanými žalobami ke krajskému soudu, ale i nadále jednaly s jeho předchozím zástupcem, společností ODVOZ VOZU s. r. o.

[19] Dle § 33 odst. 1 správního řádu platí, že „[ú]častník si může zvolit zmocněnce. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí. Plnou moc lze udělit i ústně do protokolu. V téže věci může mít účastník současně pouze jednoho zmocněnce“. Zánik plné moci není správním řádem nijak upraven. Nejvyšší správní soud proto v rozsudku ze dne 22. 2. 2012, č. j. 8 As 94/2011-80 (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), na který odkazovali rovněž krajský soud i stěžovatel, dospěl k závěru, že „pro posouzení zániku plné moci zmocněnce účastníka správního řízení je třeba analogicky použít ustanovení občanského soudního řádu“.

[20] Podle § 28 odst. 2 o. s. ř. platí, že „[o]dvolání plné moci účastníkem nebo její výpověď zástupcem jsou vůči soudu účinné, jakmile mu byly účastníkem nebo zástupcem oznámeny; vůči jiným účastníkům řízení jsou účinné, jakmile jim byly oznámeny soudem“. Podle odst. 3 téhož ustanovení, „[z]volí-li si účastník jiného zástupce, platí, že tím také vypověděl plnou moc dosavadnímu zástupci“.

[21] Jak již konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 11. 2020, č. j. 8 As 126/2020-38, „[p]rávní fikce vypovězení plné moci dosavadnímu zástupci zvolením nového zástupce ve smyslu § 28 odst. 3 o. s. ř. nastává okamžikem předložení plné moci pro nového zástupce správnímu orgánu. To vyplývá ze spojení s § 28 odst. 2 o. s. ř., neboť zvolení nového zástupce vede k nástupu fikce výpovědi plné moci, přičemž výpověď plné moci má účinky až oznámením soudu (správnímu orgánu). Účel právní úpravy je v tomto směru zřejmý, tedy poskytnout jistotu, s kým má soud (správní orgán) jednat. (...) Zákonná úprava zastoupení ve správním řízení umožňuje v souladu s § 33 odst. 1 správního řádu, aby byl účastník zastoupen pouze jedním zmocněncem. Tento požadavek je dán tím, že správní orgán musí mít v řízení postaveno na jisto, kdo je oprávněn za účastníka činit procesní úkony a komu má být v řízení doručováno. Až okamžikem předložení nové plné moci se správní orgán dozvídá, kdo je nově oprávněn za účastníka jednat namísto původního zmocněnce, a až od tohoto okamžiku může nový zmocněnec činit za účastníka procesní úkony. Opačný výklad by ve svém důsledku otevřel možnost k pozdějšímu zpochybnění procesních úkonů, podrýval by právní jistotu účastníků řízení a byl by v rozporu se zásadou rychlosti a hospodárnosti správního řízení.“ (důraz doplněn).

[22] V nyní posuzované věci jsou součástí správního spisu plné moci ze dnů 6. 6. 2016 a 14. 7. 2016 (doručené správnímu orgánu I. stupně ve dnech 17. 6. 2016 a 26. 9. 2016), kterými stěžovatel podle § 33 odst. 2 písm. b) správního řádu zmocnil tehdy existující společnost ODVOZ VOZU s. r. o. ke svému zastupování ve správních řízeních vedených správním orgánem I. stupně ve věcech správních deliktů provozovatele vozidla dle § 125f a násl. zákona o silničním provozu pod sp. zn. P/1592/2016/OS1/Hej (správní řízení následně bylo vedeno pod sp. zn. P/1450/2016/OS1/Hej) a P/2025/2016/OS1/Hej. Plné moci byly uděleny i k souvisejícím úkonům a bylo v nich výslovně vyloučeno zmocnění třetí osoby. Správní spis neobsahuje odvolání plných mocí stěžovatelem nebo jejich výpověď společností ODVOZ VOZU s. r. o., stejně tak správní spis neobsahuje novou plnou moc udělenou stěžovatelem Mgr. Jaroslavem Topolovi.

pokračování

[23] Vzhledem k tomu, že správním orgánům nebylo oznámeno, že by plné moci udělené stěžovatelem společnosti ODVOZ VOZU s. r. o. stěžovatel odvolal či tento zástupce vypověděl, a rovněž nebylo správním orgánům oznámeno, že došlo ke zvolení nového zástupce stěžovatele, resp. plná moc, kterou by stěžovatel zmocnil advokáta Mgr. Jaroslava Topola za něj jednat v předmětných správních řízeních, jim nebyla předložena, postupovaly správní orgány správně, pokud i nadále jednaly se společností ODVOZ VOZU s. r. o. S ohledem na uvedené nelze akceptovat námitku stěžovatele, dle které žalovaný jako účastník soudních řízení věděl, že si stěžovatel zvolil nového zástupce, Mgr. Jaroslava Topola. Plná moc udělená novému zástupci stěžovatele by měla vůči správním orgánům právní účinky až poté, co by byla předložena přímo jim. Nebylo možné bez dalšího usuzovat, že plné moci udělené Mgr. Jaroslavu Topolovi v rámci řízení před krajským soudem se poté, co bylo stěžovatelovým žalobám vyhověno a věci byly žalovanému vráceny k dalšímu řízení, vztahovaly i na následné správní řízení. Pro správní orgány byly stále platné plné moci udělené stěžovatelem společnosti ODVOZ VOZU s. r. o. Opačný postup by oslaboval právní jistotu účastníků řízení a také by mohl vést k pozdějšímu zpochybnění procesních úkonů, přičemž v této souvislosti je navíc třeba zdůraznit, že i odvolání proti v dalším řízení vydanému rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 17. 9. 2018, č. j. P/2025/2016/OS1/Hej, podal stěžovatel prostřednictvím společnosti ODVOZ VOZU s. r. o. (viz obdobně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2005, č. j. 5 Afs 155/2004-82).

[24] Namítá-li stěžovatel porušení zásady zákazu dvojího přičítání při určení výše uložené pokuty, jelikož dle něj správní orgány přihlédly k tomu, že při spáchání daných správních deliktů došlo k ohrožení zájmu na dodržování pravidel provozu na pozemních komunikacích chráněného zákonem, nelze dát jeho argumentaci zapravdu.

[25] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je třeba zásadu zákazu dvojího přičítání chápat tak, že k okolnosti, která je zákonným znakem deliktu, nelze přihlédnout jako k okolnosti polehčující nebo přitěžující při ukládání sankce. Jednu a tutéž skutečnost, která je v posuzované věci dána v podobě nezbytné pro naplnění určitého zákonného znaku skutkové podstaty deliktu, nelze současně hodnotit jako okolnost obecně polehčující či obecně přitěžující (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2010, č. j. 4 Ads 66/2009-101, ze dne 29. 10. 2009, č. j. 6 As 22/2009-84, ze dne 20. 4. 2006, č. j. 4 As 14/2005-84, či ze dne 25. 1. 2006, č. j. 4 As 22/2005-68).

[26] Správní orgán I. stupně při odůvodňování výše pokuty uložené stěžovateli konstatoval: *„Při stanovení výše sankce správní orgán přihlédl ke stupni závažnosti správních deliktů, zejména ke způsobu jejich spáchání a následkům, kdy se přestupky předcházející samotným správním deliktům sice obešly bez jakýchkoliv následků, tedy nebyla způsobena újma na zdraví ani škoda na majetku, ani při nich nedošlo k ohrožení ostatních účastníků silničního provozu, ale došlo při jejich spáchání k ohrožení zájmu chráněnému zákonem, tedy dodržování pravidel provozu na pozemních komunikacích.“* (důraz doplněn). Z uvedeného je zřejmé, že správní orgán I. stupně, byť nešťastnou formou, chtěl tímto konstatováním toliko poukázat na to, že protiprávní jednání stěžovatele sice nezpůsobilo zmiňované škodlivé následky, nicméně došlo k ohrožení (či spíše porušení, jak správně konstatoval krajský soud) základního, zákonem chráněného zájmu, a uvedené skutky tak dosahovaly rovněž minimální míry společenské nebezpečnosti, aby je bylo možné považovat i z materiálního

hlediska za správní delikty provozovatele vozidla a uložit za ně pokutu v rámci daného zákonného rozmezí (srov. obdobně k materiální stránce přestupků rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, publ. pod č. 2011/2010 Sb. NSS).

[27] Uvedená skutečnost, tedy naplnění všech znaků skutkové podstaty daného deliktu, naopak nebyla správním orgánem I. stupně zohledněna jako přitěžující okolnost. Při určení výměry pokuty jako přitěžující okolnost správní orgán I. stupně dle svého výslovného vyjádření zohlednil pouze to, že vozidlo mohlo tvořit překážku pro řidiče, kteří by se v daném místě, tedy na konci slepé ulice, potřebovali otočit, dále, že se stěžovatel dopustil dvou správních deliktů, a konečně též skutečnost, že byl stěžovatel za správní delikt dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu již dříve sankcionován. Jako polehčující okolnost pak vzal správní orgán v úvahu, že správní delikty spočívající v nerespektování dopravní značky zákazu zastavení lze svou povahou zařadit mezi méně závažné správní delikty a že vozidlo nijak neohrožovalo bezpečnost silničního provozu. Správní orgán I. stupně proto stěžovateli uložil pokutu ve výši 2 000 Kč, tedy v polovině zákonného rozmezí. K porušení zákazu dvojího přičítání nedošlo.

[28] Stěžovatel dále namítal, že výše určené částky ve smyslu § 125h zákona o silničním provozu byla stanovena v nezákonné výši. Podle § 125h odst. 2 zákona o silničním provozu, v relevantním znění, *„[u]rčená částka se stanoví ve stejné výši jako pokuta v blokovém řízení. Při stanovení určené částky obecní úřad obce s rozšířenou působností přihlédne k závažnosti porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích“*. Podle § 125c odst. 7 písm. a) zákona o silničním provozu, v relevantním znění, se v blokovém řízení za přestupek dle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona, jehož znaky jednání neznámého řidiče vozidla stěžovatele v obou případech vykazovalo, ukládala pokuta do 2 000 Kč. Správní orgán I. stupně stěžovateli výzvou ze dne 2. 6. 2016 stanovil v souladu s tímto ustanovením určenou částku ve výši 200 Kč (za přestupek neznámého řidiče spáchaný dne 4. 5. 2016) a následně výzvou ze dne 13. 7. 2016 stanovil určenou částku ve výši 1 000 Kč (za přestupek neznámého řidiče spáchaný dne 25. 5. 2016). Obě tyto částky byly stanoveny ve výši, ve které bylo možné za tyto přestupky uložit blokovou pokutu. Předně tedy není pravdou, že správní orgán uložil stěžovateli určenou částku na samé horní hranici zákonné sazby, neboť ani jedna z uvedených částek se na horní hranici zákonného rozmezí do 2 000 Kč nenachází. Otázkou je tedy u druhého skutku zohlednění závažnosti porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích.

[29] K účelu a povaze citovaného ustanovení se v obdobné situaci, jako je nyní posuzovaná věc, Nejvyšší správní soud již vyjádřil v rozsudku ze dne 16. 3. 2021, č. j. 5 As 139/2020-37, v němž konstatoval:

„Při výkladu citovaného ustanovení je v první řadě třeba přihlédnout k jeho účelu. Jak již konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 9. 2019, č. j. 5 As 341/2018-42, „[z]ákonná úprava této výzvy [podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu] není příliš detailní, ale je zřejmé, že jejím účelem je procesní ekonomie a možnost odložení věci ve prospěch stěžovatele, nemohou tedy být kladeny příliš vysoké nároky na její přesnost“. Ačkoliv se ve zmiňovaném rozsudku zdejší soud zabýval požadavky na přesnost specifikace skutku, je zřejmé, že k výzvě podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu je třeba přistupovat jako k institutu

pokračování

sledujícímu primárně účel snížení nákladů v souladu se zásadou hospodárnosti správního řízení. Je-li účelem výzvy předejít vzniku nadbytečných nákladů při případném správním řízení, jen stěží lze po správních orgánech požadovat, aby při jejím vydání detailně zvážily okolnosti přestupku stejně precizně, jak by byly povinny v případě řízení o přestupku. Současně je třeba přihlídnout k tomu, že výzva podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu není rozhodnutím správního orgánu, a nelze tak na ni klást stejné nároky jako na rozhodnutí. Jedná se o postup, jímž se ani správní řízení nezahajuje, naopak v případě zaplacení určené částky je věc odložena (§ 125h odst. 5 zákona o silničním provozu). Nelze tedy požadovat podrobné odůvodnění zvoleného postupu, jako by se jednalo o rozhodnutí; ostatně podle § 125h odst. 4 téhož zákona „[v]ýzva podle odstavce 1 musí obsahovat popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 6 a 7“, a je tak zřejmé, že ani zákon nepředvídá písemné odůvodnění výše určené částky.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ačkoliv zákon o silničním provozu při stanovení výše určené částky stanoví povinnost správních orgánů přihlídnout k závažnosti porušení povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích, toto posouzení nemusí být vzhledem k charakteru a nezávažnosti výzvy nikterak detailní a rovněž nemusí být zachyceno v textu výzvy. Tím pádem je prostor pro soudní přezkum značně omezen, neboť soud se může pouze domnívat, na základě jakých okolností považoval správní orgán přestupek za více či méně závažný. Domnívá-li se přestupce, že závažnost přestupku nebyla správně posouzena, může otázku závažnosti přestupkového jednání přednést ve správním řízení. Dostatečná ochrana jeho subjektivním veřejným právům je přestupci poskytnuta v soudním řízení při přezkoumání přiměřenosti uložené pokuty. Jen stěží si lze představit, že by jinak zcela bezvadné rozhodnutí o přestupku mohlo být nezákonné pouze v důsledku nesprávného použití správního uvážení při stanovení určené částky, tedy ještě před začátkem správního řízení. Pokud by měla úvaha správního orgánu co do výše určené částky podléhat podrobnému přezkumu, muselo by být její odůvodnění písemné a muselo by dosahovat takřka kvality odůvodnění výše pokuty – výzva by však v takovém případě ztrácela svůj smysl, neboť by se podstatně snížila její schopnost minimalizovat náklady řízení.“

[30] Tyto závěry lze uplatnit i na nyní posuzovanou věc. Ani v nynějším případě stěžovatel neprojevil snahu určenou částku zaplatit. Nic na tom nemění ani tvrzení stěžovatele, že určené částky hradí až po poradě s konkrétním řidičem. Námitka nesprávně stanovené výše určené částky se poprvé objevila teprve v žalobě společně s mnoha dalšími námitkami, na jejichž základě stěžovatel dovozoval nezákonnost napadeného rozhodnutí. Jediný hypoteticky myslitelný dopad nesprávně stanovené výše určené částky do stěžovatelovy sféry spočívá v tom, že pokud by byla určená částka nižší, zaplatil by ji, a vyhnul by se tak správnímu řízení. Z ničeho však v tomto případě nevyplývá, že pokud by byla určená částka stanovena nižší, stěžovatel by ji zaplatil; naopak ze stěžovatelových žalobních námitek je zřejmé, že stěžovatel nesouhlasil ani s tím, že vůbec správní delikty, k nimž bylo dle jeho (nesprávného) názoru třeba zavinění, vůbec spáchal (viz citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2021, č. j. 5 As 139/2020-37).

[31] V posuzované věci nelze konstatovat, že správní orgán I. stupně ve výzvě stěžovateli vztahující se k pozdějšímu skutku stanovil vyšší určenou částku z toho důvodu, že se jednalo již o opakovaný delikt, jak dovodil žalovaný či krajský soud. Takový závěr totiž

z uvedené výzvy nevyplývá. Je však třeba konstatovat, že by nebylo pochybením správního orgánu I. stupně, pokud by při posuzování závažnosti porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích přihlédl také k tomu, že se jedná již o opakované porušení, byť ani o předchozím skutku v té době ještě nebylo pravomocně rozhodnuto. I samotný citovaný § 125h odst. 2 zákona o silničním provozu, v relevantním znění, totiž počítal právě s tím, že výše určené částky v rámci zákonného rozmezí bude záviset na závažnosti protiprávního jednání, o němž jakožto o přestupku řidiče či správním deliktu provozovatele vozidla dosud nebylo pravomocně rozhodnuto. V rámci této úvahy je tedy možné zohlednit i obdobné porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích, k němuž došlo u téhož vozidla v minulosti, byť ani o něm dosud nebylo pravomocně rozhodnuto. Podstatné totiž je, že výzva k zaplacení určené částky dle § 125h zákona o silničním provozu představuje pro provozovatele vozidla pouze možnost, jak se vyhnout správnímu řízení, kterou provozovatel může, ale nemusí (jako stěžovatel v posuzované věci) využít.

[32] Nejvyšší správní soud v žádném případě neshledal důvod se domnívat, že by správní orgán I. stupně při stanovení určených částek vykročil ze zákonných mezí správního uvážení či toto uvážení zneužil. Nejednalo se o posouzení, které by muselo být tak komplexní a důkladné jako při následném rozhodnutí o správních deliktech, ze kterého je (jak již bylo vysvětleno) zřejmé, že uložená sankce byla stanovena v zákonem stanovených mezích a její výše byla dostatečně odůvodněna s ohledem na individuální okolnosti stěžovatelem spáchaných správních deliktů. Z toho důvodu lze stěží shledat určené částky ve výši 200 Kč a 1 000 Kč nezákonnými či nepřiměřenými, jak namítá stěžovatel. V součtu se jedná o částku o 800 Kč nižší, než byla pokuta stěžovateli za dané správní delikty v následném správním řízení uložena.

[33] Závěrem Nejvyšší správní soud k nesouhlasu stěžovatele a jeho zástupce s vyvěšením osobních údajů na internet uvádí, že se k němu v případě téhož zástupce již opakovaně vyjadřoval, viz např. přípis předsedy Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2019, č. j. S 139/2019-7. Nejvyšší správní soud připomíná, že se nejedná o kasační námitku. Způsob, jakým Nejvyšší správní soud standardně zveřejňuje anonymizované verze rozhodnutí na svých webových stránkách, neporušuje právo na ochranu osobních údajů či soukromí stěžovatele ani jeho zástupce. Jak již zdejší soud mnohokrát uvedl, pokud „se Mgr. Václav Voříšek cítí být poškozen, je-li spojován se způsobem, jakým vykonává advokacii, nelze příčiny takových jeho domněnek spojovat se skutečností, že soudy zcela v souladu s platnými právními předpisy zveřejňují ve svých rozhodnutích jeho údaje, vystupuje-li v postavení advokáta a zástupce účastníka řízení“ (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2019, č. j. 2 As 383/2017-46, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 10 As 321/2017-38, atp.). Za této situace již není nutné danou skutečnost podrobněji rozebírat, zdejší soud odkazuje na výše uvedené písemnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[34] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[35] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, náleželo by mu tedy vůči

pokračování

neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v řízení důvodně vynaložil. Žalovanému však v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 9. prosince 2022

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu